

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 68/26

Luxembourg, 7. maj 2026

Sodba Sodišča v zadevi C-747/22 | INPS (Socialna pomoč in dostop do zaposlitve – posredna diskriminacija)

Dostop do socialnih pomoči in zaposlitve: pogoj desetletnega prebivanja pomeni posredno diskriminacijo upravičencev do mednarodne zaščite

Tujemu državljanu, ki mu je bila priznana subsidiarna zaščita v Italiji, je bila preklicana dodelitev „univerzalnega prejemka“ (socialni prejemki z mehanizmom za vključevanje na trg dela), potem ko je bilo pri upravnem nadzoru ugotovljeno, da ne izpolnjuje pogoja vsaj desetletnega prebivanja na nacionalnem ozemlju, ki ga določa italijansko pravo. Tuji državljan je to odločbo izpodbijal pred italijanskim sodiščem, ki je pri Sodišču vložilo predlog za sprejetje predhodne odločbe, da bi ugotovilo, ali ta pogoj pomeni posredno diskriminacijo tujih državljanov.

Sodišče je razsodilo, da mora dodelitev univerzalnega prejemka spoštovati načelo enakosti med upravičenci do mednarodne zaščite in lastnimi državljanji, tako glede dostopa do zaposlitve kot pravice do minimalnega dohodka. Čeprav se ta pogoj enako uporablja za vse državljane, prizadene predvsem tuje državljane. Tega različnega obravnavanja ni mogoče utemeljiti s tem, da je dodelitev univerzalnega prejemka veliko upravno in ekonomsko breme, kot to meni italijanska vlada. Gre torej za posredno diskriminacijo, ki je s pravom Unije prepovedana.

Upravičenec do subsidiarne zaščite, ki je od leta 2011 zakonito prebival v Italiji, je prejemal „univerzalni prejemek“, ki je socialni prejemek, povezan z ukrepi za vključevanje na trg dela in vključevanje v družbo. Dodelitev te pomoči je bila pogojena z najmanj desetletnim prebivanjem na italijanskem ozemlju, od tega zadnji dve leti neprekinjeno.

INPS (nacionalni zavod za socialno varnost) je po preverjanjih ugotovil, da ta pogoj ni izpolnjen. Zato je prekinil izplačevanje tega prejemka temu prejemniku in zahteval vračilo neupravičeno prejetih zneskov.

Zainteresirana oseba je to odločbo izpodbijala pred italijanskim sodiščem in trdila, da pogoj desetletnega prebivanja pomeni posredno diskriminacijo, saj italijanski državljanji ta pogoj lažje izpolnijo. Zavod INPS pa je trdil, da namen tega prejemka ni kritje osnovnih potreb, temveč da spada v okvir politik zaposlovanja in vključevanja, kar upravičuje zahtevo po dejanski povezavi z italijanskim ozemljem.

Ker je nacionalno sodišče menilo, da je ta pogoj potencialno diskriminatoren in nesorazmeren, je Sodišču predložilo vprašanje, ali je ta pogoj v skladu s pravom Unije.

Sodišče je ugotovilo, prvič, da je „**univerzalni prejemek**“ **hkrati ukrep za dostop do zaposlitve, za katerega velja načelo enakosti med upravičenci do mednarodne zaščite in lastnimi državljanji,¹ in osnovni socialni prejemek v obliki minimalnega dohodka, za katerega prav tako velja to isto načelo.²**

Drugič, **pogoj desetletnega prebivanja**, čeprav se enako uporablja tako za državljane države članice kot za upravičence do mednarodne zaščite, **prizadene predvsem tuje državljane in pomeni posredno diskriminacijo** zadržanih, ki je načeloma prepovedana.

Tretjič, Sodišče je ugotovilo, da **ta pogoj ni objektivno utemeljen** s tem, da je dodelitev „univerzalnega prejemka“ znatno administrativno in ekonomsko breme, kot to meni italijanska vlada, kar bi upravičevalo, da se ti prejemki dodelijo le osebam, ki so dobro vključene v nacionalno skupnost.

Sodišče je v zvezi s tem ugotovilo, da dodelitev socialnih prejemkov posamezniku za zadevni organ pomeni enake stroške,

ne glede na to, ali je ta oseba upravičena do mednarodne zaščite ali pa je državljanica zadevne države članice.

Poleg tega, kar zadeva ukrepe dostopa do zaposlitve in osnovne socialne prejemke, kot je „univerzalni prejemek“, pravo Unije upravičencem do mednarodne zaščite daje pravico do enakega obravnavanja, ne da bi državam članicam omogočalo, da poleg pogojev ali omejitev, ki jih je določil zakonodajalec Unije, določijo dodatne pogoje ali omejitve. Dolžina prebivanja na ozemlju države članice pa v pravu Unije ni določena kot merilo za dodelitev zadevnih ugodnosti tem upravičencem.

Poleg tega je pogojevanje dodelitve teh ugodnosti z desetletnim prebivanjem v zadevni državi članici v nasprotju s ciljem prava Unije, v skladu s katerim je treba zagotoviti minimalno raven ugodnosti za upravičence do mednarodne zaščite, katerih status po svoji naravi ni trajen in ga je mogoče preklicati, kar – odvisno od primera – pomeni vrnitev zadevne osebe v njeno državo izvora.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo in povzetek sodbe, kadar je bil ta povzetek pripravljen](#), sta objavljena na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“. ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ To izhaja iz člena 26 [Direktive 2011/95/EU](#) Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.

² Kot je navedeno v členu 29 Direktive 2011/95.